

privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului

În conformitate cu art. 202 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 536/2011 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aprobă Codul drepturilor și obligațiilor studentului, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Prevederile prezentului ordin se duc la îndeplinire de către Direcția generală de învățământ superior și asociațiile studențești.

Art. 3. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului,
Cătălin Ovidiu Baba

București, 30 martie 2012.

Nr. 3.666.

ANEXĂ

CODUL
drepturilor și obligațiilor studentului

cuprinzând Codul drepturilor și obligațiilor studentului

Art. 1. - (1) Prezentul cod cuprinde drepturile și obligațiile studenților înmatriculați în instituțiile de învățământ superior.

(2) Studenții înmatriculați în instituțiile de învățământ superior militar și învățământul de informații, de ordine publică și de securitate națională beneficiază de drepturile și obligațiile stipulate în prezentul cod dacă acestea nu contravin drepturilor și obligațiilor care decurg din reglementările elaborate de structurile abilitate din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) Studenții înmatriculați în universitățile confesionale beneficiază de drepturile și obligațiile stipulate în prezentul cod dacă acestea nu contravin drepturilor și obligațiilor care decurg din reglementările elaborate în funcție de specificul dogmatic și canonic al fiecărui cult.

Art. 2. - Senatul universitar nou-ales adoptă Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului, la propunerea studenților, cu respectarea prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale prezentului cod, în termen de 60 de zile de la adoptarea acestuia.

Art. 3. - (1) Calitatea de student, respectiv student-doctorand se dobândește prin admiterea la un program de studii universitare de licență, master și, respectiv, doctorat, potrivit art. 142 alin. (7) și art. 199 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Drepturile și obligațiile studentului-doctorand sunt prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 681/2011 privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat.

(3) Contractul de studii încheiat între student și universitate în urma admiterii la un program de studii universitare nu se poate modifica în timpul anului universitar.

Art. 4. - (1) Studenții se pot asocia în structuri sau organizații studențești potrivit prevederilor art. 203 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Organizațiile studențești legal constituite au drept de acces în spațiile universitare pentru a organiza proiecte pentru studenți sau pentru a derula activitățile interne, în afara orelor de curs și a altor activități prestabilite. Universitatea are obligația de a reglementa aspectele de mai sus prin codul prevăzut la art. 2.

(3) Instituțiile de învățământ superior cooperează cu organizațiile studențești legal constituite și se consultă cu acestea pentru aspectele privind dezvoltarea învățământului superior.

Art. 5. - Asociațiile studențești legal constituite elaborează anual un raport privind respectarea prevederilor prezentului cod în fiecare universitate din sistemul național de învățământ. Raportul se face public înainte de începerea fiecărui an universitar pe site-ul universității. În cazul constatării unor deficiențe, universitatea are obligația de a face publice modalitățile de soluționare a acestora.

Art. 6. - (1) Studenții sunt parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri ai comunității universitare, având drepturi și obligații în baza principiilor enunțate la art. 118 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Activitatea studenților în cadrul comunității universitare este reglementată de principiile enunțate la art. 202 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. - Statul garantează pentru toți studenții din sistemul național de învățământ un învățământ echitabil în ceea ce privește admiterea, parcurgerea și finalizarea studiilor.

Art. 8. - Candiții proveniți din medii dezavantajate socioeconomic sau marginalizate din punct de vedere social, inclusiv absolvenți ai liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori, pot beneficia de un număr de locuri bugetate garantate, în condițiile legii. Asigurarea, pentru această categorie de studenți, a serviciilor gratuite de orientare și consiliere educațională și profesională, a serviciilor de tutorat, precum și urmărirea traseelor educaționale în vederea asigurării integrării lor academice, sociale și culturale în comunitate constituie, împreună cu calitatea acestora, un criteriu de evaluare a calității universității.

Art. 9. - Propaganda politică, precum și orice formă de discriminare individuală sau de grup sunt interzise în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

Art. 10. - Drepturile studenților cu dizabilități fizice în desfășurarea activităților academice și a celor sociale și culturale sunt prevăzute la art. 118 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 11. - (1) Studentul beneficiază de următoarele drepturi în baza principiilor enunțate de Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare:

- a) dreptul la învățământ de calitate;
- b) dreptul de acces la programe de mobilitate internă și externă, cu recunoașterea, conform legii, a creditelor obținute în acest fel;
- c) dreptul de transfer de la o universitate la alta, conform prevederilor legislației în vigoare și cartelor universitare;
- d) dreptul la protecția datelor personale;
- e) dreptul la suport de curs gratuit (de minimum 5 pagini), în format fizic sau electronic, și acces la toate materialele didactice disponibile în mod gratuit în bibliotecile universitare sau pe site-ul facultății;
- f) dreptul de a fi informat, în primele două săptămâni de la începerea semestrului, cu privire la programa analitică, structura și obiectivele cursului, competențele generate de acesta, precum și cu privire la modalitățile de evaluare și examinare. Orice modificare ulterioară a modalităților de evaluare și examinare poate fi făcută doar cu acordul studenților;
- g) dreptul de a beneficia la începutul primului an de studiu de un "Ghid al studentului", cu informații referitoare la: drepturile și obligațiile studentului, disciplinele din planul de învățământ, serviciile puse la dispoziție de universitate, procedurile de evaluare, cuantumul taxelor, baza materială a universității și a facultății, informații despre asociațiile studențești legal constituite, modalități de acces la burse și alte mijloace de finanțare, mobilități, precum și alte facilități și subvenții acordate;
- h) dreptul de a beneficia de un îndrumător de an/secție/grupă, în funcție de dimensiunea acestor structuri, din rândul cadrelor didactice din facultatea în cadrul căreia își desfășoară cursurile;
- i) dreptul de a participa la evaluarea cursurilor, seminarelor, lucrărilor practice, a prestației cadrelor didactice și a altor aspecte educaționale și/sau organizatorice legate de programul de studii urmat, potrivit prevederilor art. 303 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Evaluările sunt informații publice și sunt folosite în evaluarea performanțelor respectivelor cursuri, seminare, stagii de practică, programe de studiu și cadre didactice;
- j) dreptul de acces la regulamente, hotărâri, decizii, procese verbale și alte documente ale instituției la care studiază, în condițiile legislației în vigoare;
- k) drepturi de autor și de proprietate intelectuală pentru rezultatele obținute prin activitățile de cercetare-dezvoltare, creație artistică și inovare, conform legislației în vigoare și Cartei universitare și eventualelor contracte între părți;
- l) dreptul de a beneficia gratuit de servicii de informare și consiliere academică, profesională, psihologică și socială, conexe activității de învățământ, puse la dispoziție de instituția de învățământ superior, potrivit Cartei universitare;
- m) dreptul la practică în conformitate cu obiectivele programului de studii universitare, precum și dreptul la baza materială, transport și masă asigurate în condițiile legii;
- n) dreptul la recunoașterea practicii efectuate individual, după evaluarea gradului de îndeplinire a obiectivelor de practică în conformitate cu programul de studiu;
- o) dreptul de a întrerupe și relua studiile conform Cartei universitare și legislației în vigoare;
- p) dreptul de a studia în limba maternă sau într-o limbă de circulație internațională, dacă există această posibilitate în instituția de învățământ superior, în limita locurilor atribuite pentru acest tip de program de studii;
- q) dreptul de a refuza să participe la procesul educațional mai mult de 8 ore pe zi, reprezentând cursuri, laboratoare și seminare, exceptând cazurile de pregătire practică;
- r) dreptul la o evaluare obiectivă și nediscriminatorie a competențelor dobândite după parcurgerea unui curs, cu respectarea programelor, și dreptul de a cunoaște baremul după care a fost evaluat;
- s) dreptul la examinarea printr-o metodă alternativă atunci când suferă de o dizabilitate temporară sau permanentă, certificată medical, care face imposibilă prezentarea cunoștințelor învățate în maniera prestabilă de către titularul de curs, astfel încât metoda alternativă indicată să nu limiteze atingerea standardelor examinării;
- ș) dreptul de a contesta notele obținute la examenele scrise, conform regulamentelor interne ale universității.

Rezolvarea contestației va fi făcută de către o comisie din care nu face parte cadrele didactice care au evaluat inițial, în prezența studentului contestatar, în cazul care studentul solicită acest lucru;

t) dreptul de a i se restitui, la cerere, în copie, un exemplar înregistrat de universitate al lucrării de licență/dizertație și de a i se comunica punctajul acordat;

f) dreptul de a beneficia de un proces educațional centrat pe student în vederea dezvoltării personale, integrării în societate și dezvoltării capacității de angajare, păstrării locului de muncă și mobilității pe piața muncii;

u) dreptul de a beneficia de trasee flexibile de învățare, conform art. 123 alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. În acest sens, în cadrul programului de studiu va fi asigurat un număr minim de cursuri opționale și/sau facultative din totalitatea cursurilor oferite de universitate.

(2) Universitatea va publica rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți pe site-ul propriu, în format lizibil, în condițiile legislației în vigoare. Rezultatele vor conține centralizarea tuturor evaluărilor pentru fiecare profesor în parte.

(3) Modul de identificare, organizare și evaluare a practicii de specialitate reprezintă un criteriu obligatoriu de evaluare a calității programelor de studiu.

Art. 12. - (1) Studenții sunt reprezentați în structurile consultative, decizionale și executive din cadrul universităților, potrivit prevederilor Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și Cartei universitare.

(2) Studenții participă la luarea deciziilor din cadrul universităților în temeiul următoarelor drepturi:

a) dreptul de a alege și de a fi aleși în structuri de conducere ale universității, conform Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) dreptul de a fi reprezentați în senatul universitar și în consiliul facultății într-o proporție de minimum 25%, în condițiile Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și ale Cartei universitare;

c) dreptul de a fi reprezentați în structurile universității care gestionează serviciile sociale, inclusiv comisiile de cazări, de alocare a bursei, de alocare a taberelor tematice;

d) dreptul de a participa la procedurile privind stabilirea modalității de desemnare a rectorului prin reprezentanți, precum și în procesul de desemnare a acestui, indiferent de modalitatea de desemnare, potrivit art. 209 alin (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

e) dreptul de a fi informați și consultați de către reprezentanții studenților în legătură cu hotărârile votate în structurile de conducere ale instituției din care aceștia fac parte.

(3) Instituțiile de învățământ superior nu pot condiționa statutul de student reprezentant de performanțele academice, prezența la cursuri, seminare și laboratoare. Cadrele didactice nu se pot implica în procedurile de alegere a studenților reprezentanți, indiferent de nivelul de reprezentare. Intervențiile se sancționează conform prevederilor art. 312 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Un student nu poate avea calitatea de student reprezentant în structuri decizionale (consiliu, senat și consiliu de administrație) ale universității pentru mai mult de 4 ani, indiferent de perioada în care s-au derulat mandatele și de întreruperile acestora.

(5) Reprezentanții studenților în consiliile facultăților și în senatele universitare sunt aleși prin votul direct, secret și universal al tuturor studenților de la nivelul facultății, respectiv al universității. Organizațiile studențești legal constituite la nivel de facultate/universitate pot delega reprezentanți de drept în aceste structuri. Numărul reprezentanților delegați de organizațiile studențești în aceste structuri se stabilește în baza autonomiei universitare.

(6) Procesul de desemnare a studenților membri în orice alte structuri consultative, deliberative și executive decât cele prevăzute de Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, se realizează în baza autonomiei universitare și se stabilește de către studenți.

(7) Federațiile studențești legal constituite la nivel național desemnează reprezentanți în consiliile consultative ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) potrivit art. 217 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13. - (1) Studenții beneficiază de gratuitate pentru:

a) studii universitare de licență, master și doctorat în limita locurilor bugetate disponibile și conform reglementărilor Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în cazul cetățenilor români, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, conform art. 142 alin. (4), etnicilor români de pretutindeni conform art. 205 alin. (4), precum și în cazurile prevăzute la art. 205 alin. (5) și (6) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) eliberarea actelor de studii și a celor care atestă statutul de student (inclusiv situația școlară/foaia matricolă, diploma de licență, inginer, urbanist, master și doctor, suplimentele la diplomă, adeverințele, carnetele și legitimațiile, inclusiv cele pentru accesul la bibliotecă);

c) accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate pe teritoriul României în cazul etnicilor români din afara granițelor țării, potrivit prevederilor art. 205 alin. (4) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul eliberării duplicatelor actelor de studii, instituțiile de învățământ superior pot percepe taxe stabilite în temeiul autonomiei universitare.

(3) Studenții beneficiază de următoarele reduceri de tarife:

a) cu cel puțin 50% pentru transportul local în comun, de suprafață și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, conform art. 205 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) de 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, conform art. 205 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Studenții sunt încurajați să participe la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr de credite conform art. 203 alin. (9) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14. - Studenții beneficiază de următoarele drepturi sociale:

a) asistență medicală gratuită potrivit prevederilor art. 205 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) cazare, cu excepția cazului în care studiază în localitatea de domiciliu, în condițiile legii;

c) subvenții pentru cazare conform art. 205 alin. (15) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

d) acces în spațiile universitare pentru a organiza proiecte pentru studenți sau pentru a derula activitățile interne, în afara orelor de curs și a altor activități prestabilite, în conformitate cu prevederile Cartei universitare;

e) dreptul de a sesiza abuzuri și nereguli și de a cere verificarea și evaluarea acestor sesizări de către organisme specializate prevăzute de legislația în vigoare, precum și dreptul la protecția celor care sesizează, potrivit Legii nr.

571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;

f) dreptul de a le fi înregistrate toate cererile scrise și semnate sau transmise la adresele oficiale de e-mail ale universității și de a primi răspuns scris, respectiv prin mijloace electronice la aceste cereri, în condițiile stabilite de lege și de regulamentele universitare;

g) dreptul la un termen de înscriere de cel puțin 5 zile lucrătoare de la afișarea anunțului pentru concursurile organizate în universitate, inclusiv cele pentru burse, tabere, cazare și mobilități.

Art. 15. - (1) Studenții au dreptul de a cunoaște mecanismele prin care se stabilesc taxele de studiu, precum și alte taxe percepute de universitate, în conformitate cu Carta universitară.

(2) Studenții au dreptul să fie informați cu privire la numărul, tipul și cuantumul fiecărei taxe practicate de către universități.

Art. 16. - (1) Studenții pot beneficia de următoarele tipuri de burse:

a) burse pentru stimularea performanței, care se distribuie conform regulamentelor interne ale universităților și care pot fi împărțite în burse de merit, de studiu și de excelență;

b) burse sociale, pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse, al căror quantum minim este propus anual de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior, raportându-se la costurile reale pentru masă și cazare. Bursele sociale pot fi cumulate cu celelalte tipuri de burse;

c) burse din alocații bugetare sau venituri proprii extrabugetare ale universităților, precum și alte tipuri de burse speciale, conform criteriilor stabilite de legislația în vigoare, al căror quantum trebuie să acopere cel puțin costurile pentru masă și cazare;

d) burse pe bază de contract încheiat cu operatori economici ori cu alte persoane juridice sau fizice de tipul celor prevăzute la art. 205 alin. (10) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Studenții pot beneficia de împrumuturi prin Agenția de Credite și Burse pentru Studenți în conformitate cu art. 204 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 17. - (1) Studenții care provin din medii dezavantajate sau cei care au rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională, culturală sau sportivă beneficiază de locuri în taberele tematice în limita bugetului acordat în acest scop.

(2) În cadrul acestor tabere se pot organiza sesiuni de formare profesională în context nonformal pentru care studenții pot primi un număr de credite ECVET/ECTS, conform Cartei universitare.

(3) Taberele tematice pot fi organizate de MECS prin organismele sale, în perioada vacanțelor, cu consultarea federațiilor naționale studențești legal constituite.

Art. 18. - Studenții au următoarele obligații:

a) de a îndeplini toate sarcinile care le revin potrivit planului de învățământ și programelor analitice ale disciplinelor;

b) de a respecta cartea, regulamentele și deciziile universității;

c) de a participa la ședințele structurilor de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ superior în calitate de reprezentanți aleși ai studenților;

d) de a respecta standardele de calitate impuse de către universități;

e) de a respecta drepturile de autor ale altor persoane și de a recunoaște paternitatea informațiilor prezentate în lucrările elaborate;

f) de a respecta prevederile codului etic al universității;

g) de a elabora și susține lucrări de evaluare la nivel de disciplină și lucrări de absolvire originale;

h) de a sesiza autorităților competente orice nereguli în procesul de învățământ și în cadrul activităților conexe acestuia;

i) de a participa la activități academice fără a fi sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe interzise;

j) de a nu folosi un limbaj și comportament neadecvate mediului universitar;

k) de a utiliza în mod corespunzător, conform destinației stabilite, toate facilitățile și subvențiile primite;

l) de a respecta curățenia, liniștea și ordinea în spațiul universitar;

m) de a păstra integritatea și buna funcționare a bazei materiale puse la dispoziția lor de către instituțiile de învățământ superior;

n) de a suporta plata eventualelor prejudicii aduse bazei materiale puse la dispoziția lor de către instituția de învățământ superior;

o) de a informa autoritățile competente cu privire la existența oricărei situații care ar putea influența buna desfășurare a activităților de studiu individual și general;

p) de a-și îndeplini angajamentele financiare impuse de către instituția la care studiază, în condițiile stabilite în contractul de studiu.

Art. 19. - Federațiile naționale ale organizațiilor studențești elaborează anual un raport privind respectarea prevederilor prezentului cod în universitățile din sistemul național de învățământ.